

Өмір бейнесі

Н.Г. Чернышевскийдің «Өмір – тамаша» формуласы – Анатолий Ивановтың «Вечный зов», «Алкины песни», «Повитель», «Тени исчезают в полдень», хикаяларымен әңгімелері «Гость» «Счастье крестьянина» және т.б шығармаларының шындық мазмұнымен толықтырылады.

Автор өзінің тұрақтылығымен, қайсарлығымен, публицистикалық құмарлықпен және эпикалық кең көлемде «Өмір» ұғымын зерттейді.

Өмір кейіпкерлердің ойымен жан-жақты түсіндіріледі, бағаланады. Олардың әрқайсысының өзінің өмір бейнесі бар. Жазушының барлық туындылары осындай ойлармен қаныққан. Осыған байланысты А.Иванов өзінің соңғы шығармашылық жылдарында жазылған хикаяларының бірін «Жизнь на грешной земле» деп атаған.

Паликарп Кружилин, ағайынды Савельев сияқты кейіпкерлердің ойлары: Антонның, Федордың, Иванның, Яков Алейниковтің өмір жайлы ойлары өздерін адам тағдырының бір бөлігі ретінде, яғни, өздерінің қоғамдағы орынын түсінуге әкеледі, немесе, керісінше, олардың қоғаммен және адаммен қандық байланыстарынан айырады, сонымен олардың қасіретті дәрменсіздігін көрсетеді. Бұл Захар Меньшиковпен, Флор Кургановпен, байлар Кафтановпен және Пистимееймен болған оқиға сияқты.

Шынымен де, А.Ивановтың хикаяларындағы «Өмір» ұғымымен өзінің жерде болу мәніне ие болған немесе жоғалтқан адам үшін, өмір бейнесінің жалпы тұжырымдамасы көрсетілген, кейіпкерлердің де, және автордың өзінің де тірек, түйін ойлары байланысты.

Суретшінің өмірі мен шығармашылығының терең білімінің қайдан пайда болғаны жайлы сұраққа жауап беру оңай емес?

Бұл мағынада Шығыс Қазақстан облысының Шемонаиха ауылында туған жазушының өмірбаяныда елеусіз қалмайды. Жазушының айтуы бойынша – «Тіршілік тәсілі бойынша сібір-өмірі, және адамдары да сібірдікі».

Ақын шығармаларында, очерктерінде және суреттемелерінде әйел бейнелері айрықша орын алады: Наташа Миронованың, Алка Уралованың, Евдокия Веселованың, Анисия Бородинаның, Матрена Лиходеттың, Мария Воронованың.

Ережеге сәйкес өмірдің ең маңызды сәттерінде, кейіпкерлердің елестетуінде, Жасыл үйде, Меньшиковтың жұдырығымен өлтірілген, «Рассвет» колхозының бірінші төрағайымы Мария Воронованың бейнесі келеді.

Оған «Тени исчезают в полдень» романында аздап орын берілген, бірақ бұл орын, баяндау өлшемі бойынша символикалық бейнесі бар бір үлкен күшке өседі.

Қайсарлықтың және халықтың поэтикалық тұрақтылығының мәңгілік белгісі болып таңылған, Светлиха өзенінің үстіндегі жартасқа оның есімі берілген. Оның бейнесімен адамдар өздерінің ойларын, өздерінің жоспарларын, ал жастар - өздерінің армандарын салыстырады, осы мен біз Мария Воронованың тағдыры адамдар ана деп атап келе жатқан Отан тағдырымен байланысты екенін түсінеміз.

Суретшінің шығармашылығы туралы әңгіменің қортындысы қандай болуы мүмкін?

.... Адам бойындағы, қоғамдағы, шығармашылықтағы барлығының жетекші бастамасы ретіндегі оның өмір жайлы табанды, принциптілік, өжеттік көзқарастары.

Борис Леонов, «Өмір бейнесі», Кеңес Одағының жазушысы, 1978 ж.

Зов жизни

Формула Н.Г. Чернышевского: «Прекрасное - это жизнь!» - наполняется реальным смыслом в произведениях Анатолия Иванова «Вечный зов», «Алкины песни», «Повитель», «Тени исчезают в полдень», в повестях и рассказах «Гость», «Счастье крестьянина» и др.

Автор с постоянством и настойчивостью, публицистически страстно и эпически широко изучает само понятие «жизнь».

Она, жизнь, в размышлениях героев, по-разному осмысливается, неоднозначно оценивается. У каждого из них – свое испытанное и пережитое. Такими рассуждениями насыщены все произведения писателя. Даже одну из повестей последних творческих лет А. Иванов назвал «Жизнь на грешной земле».

Раздумья героев Поликарпа Кружилина, братьев Савельевых: Антона, Федора, Ивана, Якова Алейникова о смысле жизни приводят их к осознанию себя неотъемлемой частью судьбы народной, а значит, и к пониманию своего места в общем строю. Либо, напротив, лишает этого ощущения кровной связи с обществом, с народом, тем самым обнажая трагическую их несостоятельность. Как это стало с

«Шемонаиха - өлкенің мәдени орталығы»
Ұлылардың тізімдемесінен.
Тағы басқалар ...

«Шемонаиха - культурный центр края»
В описаниях Великих.
И - не только...

«Shemonaiha – is the cultural centre of territory»
In the descriptions of the Great.
And – not only...

Захаром Меньшиковым, Фролом Кургановым, богачом Кафтановым и Пистимеей.

Действительно, с понятием «жизнь» в прозе А. Иванова связаны опорные, узловые размышления и героев, и самого автора, выразившиеся в общей концепции зова жизни для человека, обретающего или утрачивающего смысл своего пребывания на земле.

Нелегко ответить на вопрос, откуда это присутствие знания глубинных основ жизни и творчества художника?

В этом смысле немаловажное значение в истоках темы принадлежит биографии писателя, родившегося в деревне Шемонаихе Восточно-Казахстанской области. «Там, говорит писатель,- по укладу жизнь-сибирская, и люди сибирские».

Особое место в произведениях, очерках и зарисовках принадлежит женским образам: Наташе Мироновой, Алке Ураловой, Евдокии Веселовой, Анисье Бородиной, Матрене Лиходед, Марии Вороновой.

Как правило, в самые важные моменты жизни, в представлении героев, возникает образ Марьи Вороновой, первого председателя колхоза «Рассвет», в Зеленом доле, убитой кулаками Меньшиковыми.

Ей отведено немного места в романе «Тени исчезают в полдень», но она вырастает, по мере повествования, в огромной силы символический образ. Ее именем назвали утес над речкой Светлихой, извечный символ могущества и стойкости в поэтическом восприятии народа. С ее образом люди сверяют свои думы, свои планы, а юноши – свои мечты. Тем самым мы осознаем, что в судьбе Марии Вороновой воплощена судьба Родины, которую люди всегда именовали матерью.

Какое же может быть заключение в разговоре о творчестве художника?

...Это его страстное, настойчивое, принципиальное утверждение жизни, как ведущего начала всего и вся в человеке, в обществе, в творчестве.

Борис Леонов, «Зов жизни», М., Советский писатель, 1978г.

The calling of life

N.G. Chernyshevski 's fomula" The wonderful thing is life" is being fulfilled with a real sense in the books of Anatoli Ivanov such as "The eternal calling", "Alka s songs", "The twister" as a kind of weed, "The shadows disappear in the afternoon" in the novels and stories such as "A guest", "The farmers happiness" and others . An author with constantness and persistence, publicistic with passion and epically broadly learns understanding of "life" itself.

It ,life is in the reflections of heroes differently trying to find the sense, unsimply is being appraised. Everybody has his tried tested and experienced. All the novels and stories of a writer are full of such reasonings. Even one of his novels of last creative years A.Ivanov called "A life on a guilty ground".

The thinkings of the heroes Polikarp Kruzhiin,Saveliev s brothers Anton, Fyodor, Ivan,Yakov Oleinikov about the sense of life brought them to realizing themselves to be integral part of a folk fortune and it means the understanding of their place in common formation. Either opposite it deprives of this sensation of blood ties with the society, with the people, there by opening their tragical insolvency. How it happened to Zakhar Menshikov, Frol Kurganov and rich Kaftanov and Pistimei.

In really with the understanding of "life" in the prose A.Ivanov is connected with strong main meditations of the heroes and an author himself having impressed in the common conception of the calling of life for a man obtaining or losing his sense of being on the Earth.

It s not easy to answer the question where is the presence of knowledge of a deep bases of life and artist s creation from?

In this sense of no small importance meaning in the beginning of the theme belongs to the biography of the writer being born in the village of Shemonaiha, Eastern Kazakh region. "There, as the writer says the tenor of life is Siberian and people is Siberian too". A particular place in his works, sketches belongs to female images as Natasha Mironova, Alka Uralova, Evdokiya Veselova, Anisiya Borodina, Matryona Likhoded, Mariya Voronova.

As a rule in the most important moments of life, in the representation of the heroes there is an image of Mariya Voronova is the first chairman of the collective farm "Dawn" in Zelyonaya Dolya village killed by "kulaki" (very rich men) of Menshikovs. To her was given not a large place in the novel The shadows disappear in the but it was growing as in measure of narration in a huge strength of a symbolical image.

er name was given to the rock over the river Svetlikha as an eternal symbol of mighty and staunch in a ceptivity of people. With her image people check their thoughts up their plans, young men their dreams. e realize that in Mariya Voronova s fortune, the fortune of Motherland is embodied which people name